Geçmişten Günümüze Elektrokonvülsif Tedavi Tarihi
History of Electroconvulsive Therapy from Past to Present

Şafak DÜLGER[1], Sezer ERER KAFA[2]

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Bursa

[2] Yrd. Doç. Dr. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Bursa

e-mail: sfkyildiz@hotmail. com

sezer@uludag. edu. tr

Özet

İlk çağlardan itibaren psikiyatrik rahatsızlıkların beyinle alakalı olduğu düşünülmüş, buna yönelik değişik tedavi yaklaşımları geliştirilmiştir. Bunlardan bir tanesi de Elektroşok ya da günümüzde kullanılan adı ile Elektrokonvülsif tedavidir. Günümüzde ise bu tedavi psikiyatrik hastalıklarda son çare olarak düşünülen bir tedavi yöntemi haline gelmiştir. Ancak, geçmişten günümüze kullanımı sürdürülmekte olan bu yöntemin yararlılığı, insanların gözünde korkutucu yönleri olması ve işlem yapılan hastaların etiketlenmesi vb. nedenlerden dolayı gölgede kalabilmektedir. İlk olarak şizofreni hastalarında denenen bu yöntem, daha sonraları ise çözüm bulunamayan psikolojik hastalıklarda ve özellikle psikolojik problem yaşayan gebelerde uygulanabilir bir tedavi yöntemi olarak benimsenmiş ve endikasyon alanları genişlemiştir. Bu bildiride, tarihsel süreç içerisinde Elektrokonvülsif tedavinin keşfinden başlayarak günümüze kadar değişen uygulama biçimlerine ve kullanılan aletlere kadar tedavi yönteminin gelişim süreci anlatılarak, halen uygulanmakta olan ancak birçok kesim tarafından, hatta bazı sağlık personellerinin de kuşku ile yaklaştığı Elektrokonvulsif (elektroşok) tedavisinin tıp tarihi içindeki yerini incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Elektrokonvülsif tedavi, psikiyatrik hastalıklar, şizofreni

Summary

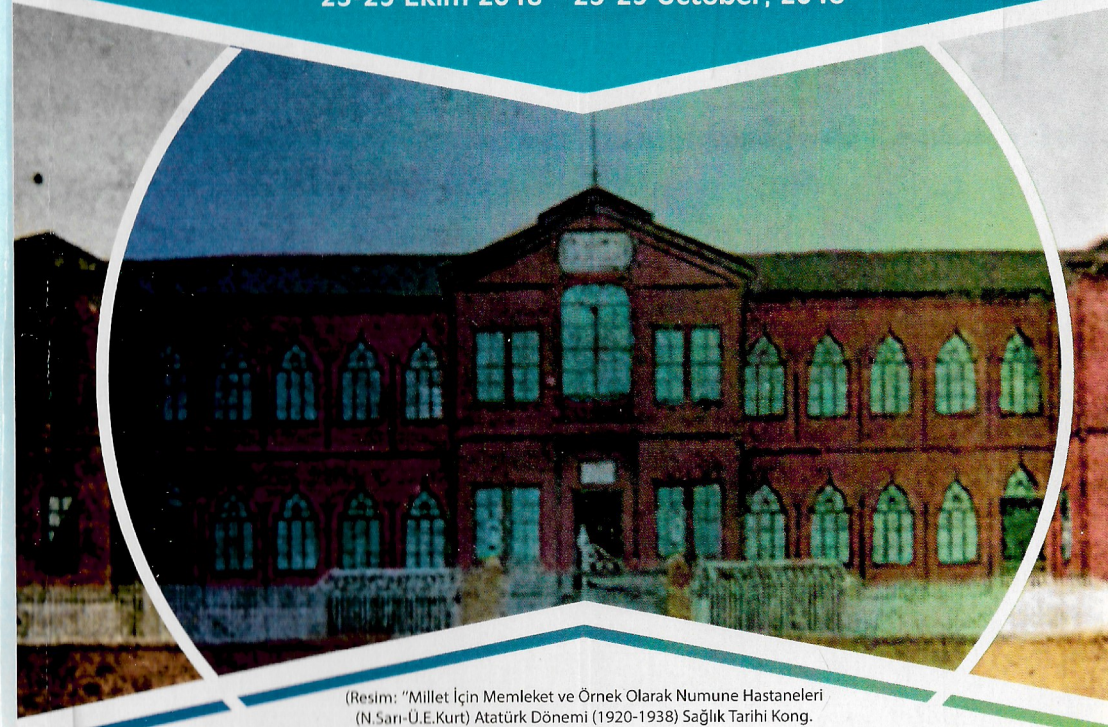
Since antiquity, psychiatric disorders have been considered to be related to the brain and towards different treatment approaches have been developed. One of them is Electroshock or with the naming today, Electroconvulsive therapy. Today, this therapy has become a treatment method considered as a last resort in psychiatric diseases. However, the usefulness of this method, which is being used from the past, can remain in the shadows due to the frightening aspects in the eyes of people and the labeling of the treated patients. This method has firstly been tried in schizophrenia patients, has been adopted as a feasible treatment method in unsolved psychological diseases and especially in pregnant women with psychological problems and so its indications are expanded. The development process of electroconvulsive therapy from the discovery of the method with the changes in applications and the instruments used, in the historical process will be explained and the use of electroconvulsive (electroshock) therapy, which is still being implemented, but which many people and even some health personnel are suspicious of, will be examined in the history of medicine.

Key Words: Electroconvulsive therapy, psychiatric disorders, schizophrenia

Prof. Dr. Seyfettin ULUDAĞ Anısına / In Memory of Prof. Dr. Seyfettin ULUDAĞ

TIP ETİĞİ, TIP HUKUKU VE TIP TARİHİ DERNEĞİNİN
2. ULUSLARARASI TÜRK TIP TARİHİ KONGRESİ
2nd INTERNATIONAL CONGRESS ON THE TURKISH HISTORY OF MEDICINE

25-29 Ekim 2018 – 25-29 October, 2018

(Resim: "Millet İçin Memleket ve Örnek Olarak Numune Hastaneleri
(N.Sarı-Ü.E.Kurt) Atatürk Dönemi (1920-1938) Sağlık Tarihi Kong.
(İzmir, 6-9 Kasım 2007) Bildirileri (Ed.M.Mutluer, E.Akçiçek) Ege Üniv. Ed. Fak. No.156 s.1-72, İzmir 2009)

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü
Afyon Kocatepe University, Faculty of Science and Literature, Department of Archeology
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı
Afyonkarahisar University of Health Sciences, Medical School, Department of Medical History and Ethics
Tıp Etiği, Tıp Hukuku ve Tıp Tarihi Derneği
Society for Medical Ethics, Law and History

Yer-Place: Afyonkarahisar Polis Moral Eğitim Merkezi

AFYONKARAHİSAR– TÜRKİYE

Program ve Özetler - Programme and Abstracts

EDİTÖRLER VE YAYINA HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR
Prof. Dr. Kadircan KESKİNBORA
Prof. Dr. Öztan USMANBAŞ

İÇİNDEKİLER-CONTENTS

PROGRAM / PROGRAMME 14
KONGRE ÖZETLERİ / ABSTRACTS 34
POSTER ÖZETLER / POSTER ABSTRACTS 188
DİZİN 199

Değerli Katılımcılar

2. Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongresi, Tıp Etiği, Tıp Hukuku ve Tıp Tarihi Derneği, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü ve Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı tarafından Afyonkarahisar'da 25-29 Ekim 2018 de düzenlenecektir. Kongre Afyon Polis Moral Eğitim Merkezinde 25 Ekim 2018 de başlayacaktır. Afyonkarahisar, kaplıcalara ve tarihi eserlere sahiptir. Derneğin **Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongreleri** bundan sonra da her iki yılda bir tekrarlanacaktır.

Türk Tıp Tarihi'ni çeşitli konularıyla incelemek ve tartışmak, bu kongrenin başlıca amacıdır. Bu bağlamda değerli bildiriler sunacak olan meslektaşlarımızın Türk Tıp Tarihini derinliğine inceleyecek olan araştırmalarını tartışarak yararlı sonuçlar elde edileceğini umuyoruz.

5 gün sürecek olan bu kongreyi **Uluslararası İslam Tıp Tarihi Derneği (ISHIM)** desteklemektedir.

Bu vesile ile Sayın **Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü, Prof. Dr. Mustafa Solak'a,** Sayın **Afyon Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı, Prof. Dr. Adem Aslan'a,** ve Sayın **Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Yaramış'a** teşekkürlerimizi sunarız.

Ünlü Türk şehri Afyonkarahisar'daki kongrede 5 gün sizlerle birlikte olmaktan kıvanç duyacağımızı bildirir, saygılar sunarız.

Kongre Eş-Başkanları

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Prof. Dr. Kadircan Keskinbora
Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Dr.Öğretim Üyesi Nazan Erenoğlu Son
Dr.Öğretim Üyesi Ümit Emrah Kurt

Dear Participants

The Second International Congress on the Turkish History of Medicine is going to be held in Afyonkarahisar,Türkiye between October 25th and October 29 th, 2018 by **Society for Medical Ethics, Law and History and Afyon Kocatepe University, Faculty of Science and Literature, Archeology and Afyonkarahisar University of Health Sciences, Medical School, Medical History and Ethics Departments.** Congress will begin in Afyon, Polis Moral Eğitim Merkezi during 25 October, 2018. Afyonkarahisar has historical buildings and hot springs. We are looking forward to wellcoming our colleagues from both Turkey and abroad to participate in **the 2d International Congress on the Turkish History of Medicine**, From now on, the international meetings on the **Turkish History of Medicine** are going to be held once in two years.

The main goal of the congress is to study and discuss **Turkish Medical History** considering several topics. We hope to get the desired results discussing the papers and studies of our colleagues analyzing **Turkish History of Medicine** in depth. **International Society for the History of Islamic Medicine (ISHIM)** supports this congress.

We thank to Rector **Prof. Dr. Mustafa Solak, Deans Prof. Dr. Adem Aslan and Prof. Dr. Adem Yaramış.**

We will be proud of being with you five days in the congress in Afyonkarahisar, a famous Turkish city.

With best regards,

Congress Co-Presidents

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Prof. Dr. Kadircan Keskinbora
Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Dr. Öğretim Üyesi Nazan Erenoğlu Son
Dr. Öğretim Üyesi Ümit Emrah Kurt

KONGRE ONURSAL EŞ-BAŞKANLARI
CONGRESS HONORARY CO-CHAIRMEN

Prof. Dr. Mustafa Solak (Rektör-Rector)
Prof. Dr. Gönül Cantay
Prof. Dr. Esin Kahya
Prof. Dr. Nil Sarı

KONGRE EŞ-BAŞKANLARI
CONGRESS CO-CHAİRMEN

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Prof. Dr. Kadircan Keskinbora
Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Dr.Öğretim Üyesi Nazan Erenoğlu Son
Dr.Öğretim Üyesi Ümit Emrah Kurt

DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARI
PRESIDENTS OF ORGANIZING COMMITTEE

Dr. Öğretim Üyesi Ümit Emrah Kurt, Dr. Öğretim Üyesi Nazan Erenoğlu Son

DÜZENLEME KURULU-ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Prof. Dr. Kadircan Keskinbora
Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Doç. Dr. Elif Atıcı
Dr. Öğretim Üyesi Selim Pullu
Dr. Öğretim Üyesi Sezer Erer
İhsan Kırgız
Uz. Tuğba Gençer